

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 29.07.1976, sp. zn. 4 Tz 123/76, ECLI:CZ:NS:1976:4.TZ.123.1976.1

Číslo: 19/1977

Právní věta: I. Pre určenie, aká časť trestu nápravného opatrenia bola vykonaná, je rozhodujúci stav ku dňu rozhodovania o premene trestu nápravného opatrenia na trest odňatia slobody (§ 340 Tr. por.). Vykonanú časť trestu nápravného opatrenia k tomuto dňu nemožno premeniť podľa § 45 odst. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody. II. Vyhlásenie obvineného, že sa vzdáva účasti na verejnom zasadnutí, neoslobodzuje súd od povinnosti včas upovedomiť obvineného o termíne verejného zasadnutia podľa § 233 Tr. por.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 29.07.1976

Spisová značka: 4 Tz 123/76

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nápravné opatření

Předpisy: 140/1961 Sb. § 45 odst. 2 141/1961 Sb. § 340

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Právoplatným trestným rozkazom Mestského súdu v Košiciach z 9. 1. 1974 sp. zn. 7 Ts 24/74 bola obvinená M. P. uznaná za vinnú z prečinu proti pracovnej disciplíne podľa § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb. a bola odsúdená na trest nápravného opatrenia vo výmere troch mesiacov s 10 zrážkou z odmeny za prácu.

Mestský súd v Košiciach rozhodol uznesením z 10. septembra 1975 sp. zn. 7 Ts 24/74 podľa § 45 odst. 2 Tr. zák., že uvedený trojmesačný trest nápravného opatrenia sa premieňa na bezpodmienečný trest odňatia slobody vo výmere jeden a pol mesiaca, pričom podľa § 39a odst. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil obvinenú pre výkon tohto trestu do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 18. 3. 1976 sp. zn. 6 To 124/76 zamietol sťažnosť obvinenej ako neodôvodnenú.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v prospech obvinenej M. P., zrušil uvedené uznesenie súdov obidvoch stupňov a Mestskému súdu v Košiciach prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Generálny prokurátor SSR podal proti uvedenému uzneseniu krajského súdu, ako aj proti uzneseniu Mestského súdu v Košiciach sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvinenej M. P. Navrhol Najvyššiemu súdu SSR, aby vyslovil, že napadnutým uznesením mestského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 45 odst. 2 Tr. zák. a uznesením krajského súdu v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por., aby tieto uznesenia zrušil a prikázal Mestskému súdu v Košiciach vec znova prejednať a rozhodnúť. Poukázal na to, že zo záznamu o zložení platby z 12. septembra 1974 vyplýva, že zamestnávateľ obvinenej strhol a odviedol z jej mzdy z titulu výkonu trestu nápravného opatrenia 110 Kčs a podľa záznamu z 25. októbra 1974 ďalšiu platbu na ten istý cieľ 91 Kčs. So zreteľom na to, že obvinená takto vykonala dva mesiace trestu nápravného opatrenia, mohol mestský súd podľa § 45 odst. 2 Tr. zák. premeniť iba zvyšok nevykonaného trestu nápravného opatrenia v trvaní jedného mesiaca na 15 dní trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. napadnuté uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že bol porušený zákon.

Mestský súd nezadovážil spisy o ďalšom odsúdení obvinenej M. P. a neoboznámil sa s nimi na verejnom zasadnutí, a tak nezistoval predpoklady na premenu trestu nápravného opatrenia na trest odňatia slobody. Napriek tomu sa vo svojom uznesení odvoláva na uvedené odsúdenie, keď tvrdí, že obvinená sa dopustila ďalšej trestnej činnosti a toho času odpykáva trest odňatia slobody, čím marí výkon trestu nápravného opatrenia.

Podľa § 45 odst. 2 Tr. zák. v prípade, ak odsúdený v čase po odsúdení až do skončenia výkonu nápravného opatrenia nevedol poriadny život pracujúceho človeka alebo nevyhovel uloženým podmienkam, premení súd trest nápravného opatrenia alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody a rozhodne súčasne o spôsobe výkonu trestu; pritom dva dni nevykonaného nápravného opatrenia sa počítajú za jeden deň odňatia slobody.

Podľa tohto zákonného ustanovenia vykonanú časť trestu nápravného opatrenia nemožno premeniť na trest odňatia slobody. Preto mestský súd konal nesprávne, keď premenil aj tú časť trestu nápravného opatrenia, ktorú si obvinená už odpykala.

Podľa správy „A“ trest nápravného opatrenia sa začal vykonávať od 1. 8. 1974 a podľa záznamov o zložení z 12. septembra 1974 a 25. októbra 1974 a správy „B“ obvinená dva mesiace pracovala v určenom zamestnaní a zamestnávateľ jej zrazil z hrubej mzdy za august 1974 110 Kčs a za september 1974 91 Kčs, teda za tieto dva mesiace bol trest nápravného opatrenia vykonaný. Preto mestský súd mohol rozhodnúť o premene trestu nápravného opatrenia len v tej časti, ktorá ku dňu rozhodovania podľa § 340 Tr. por. nebola ešte vykonaná.

Okrem toho mestský súd porušil svojím postupom zákon aj v ustanovení § 233 odst. 2 Tr. por., podľa ktorého deň verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojím návrhom podnet, osobe, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím obhajcovi alebo splnomocnencovi týchto osôb, ako aj prokurátorovi, ostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia o ňom aspoň päťdňová lehota. Skrátiť túto lehotu možno len so súhlasom toho, v záujme koho je lehota daná. U ostatných osôb, ktoré sa na verejné zasadnutie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla trojdňovú lehotu.

Podľa zápisnice Mestského súdu v Bratislave zo 17. júla 1975 sp. zn. Td 43/75 (išlo o výsluch obvinenej vo väznici v Bratislave na požiadanie Mestského súdu v Košiciach) obvinená súhlasila, aby sa o premene trestu nápravného opatrenia rozhodlo na verejnom zasadnutí v jej neprítomnosti.

Uviedla, že výkon trestu, ktorý v tom čase odpykávala, sa skončí 28. augusta 1975.

V čase, keď obvinená bola vypočúvaná Mestským súdom v Bratislave, t. j. 17. júla 1975 ešte nebol určený termín verejného zasadnutia na Mestskom súde v Košiciach, na ktorom sa malo rozhodnúť o premene trestu nápravného opatrenia na trest odňatia slobody. Preto sa obvinená nemohla účinne vyjadriť, že sa na ňom nezúčastní. Takéto vyjadrenie by bolo platné iba vtedy, keby termín verejného zasadnutia už bol určený, obvinenej oznámený a potom by prehlásila, že súhlasí, aby sa verejné zasadnutie vykonalo v jej neprítomnosti. Povinnosťou mestského súdu v zmysle § 233 odst. 2 Tr. por. bolo totiž obvinenú o termíne verejného zasadnutia upovedomiť tak, aby jej od upovedomia ostala päťdňová lehota.

K tomu však nedošlo pre dve príčiny.

1. verejné zasadnutie bolo určené na 11. septembra 1975 o 11.30 hod., podľa zápisnice sa však vykonalo už 10. septembra 1975;

2. obvinená nebola upovedomená o termíne verejného zasadnutia, lebo upovedomie jej nebolo doručené. Na zásielke je poznámka „menovaná je vo väzbe“. Podľa tvrdenia obvinenej zo 17. júla 1975 sa mal výkon trestu skončiť 28. augusta 1975. Preto buď poznámka na zásielke nebola pravdivá, alebo sa obvinená mýlila, alebo bola vo väzbe v inej veci.

Keď obvinená nebola upovedomená o termíne verejného zasadnutia 1. septembra 1975 o 11.30 hod., bolo povinnosťou mestského súdu prejednanie veci odročiť, vypátrať jej adresu a upovedomiť ju o znovu určenom termíne verejného zasadnutia.